

[Steen Folke]

det medvirker visse reaktionære arabiske stater gerne til. Men retfærdighed kan man ikke tale om i den forbindelse, og så bliver der heller ikke tale om fred. Det siger sig selv, at Den Palæstinensiske Befrielsesbevægelse vil bekæmpe Camp David-aftalerne med næb og klør.

I Iran er shahens zarlignende monarki ved at falde fra hinanden. Voldsomme sammenstød finder sted mellem på den ene side strejkende arbejdere og demonstrerende masser af studenter og intellektuelle og på den anden side shahens repressionsapparat. Den avancerede industrialisering, der skulle sikres gennem olieindtægterne, er i nogen grad udeblevet. Undertrykkelsen har været en konstant faktor, så længe shahens monarki har bestået. Shahen blev fordrevet til eksil og vendte i 1953 tilbage og blev genindsat i kraft af støtte fra CIA og fra britisk side. For at sikre hans regime fremover støttede CIA og Israel aktivt opbygningen af Irans hemmelige politi, SAWAK. Den såkaldt frie verden havde en klar forståelse af Irans strategiske betydning og sluttede uden megen tøven op bag shahen og hans regime. Regeringer og regimer, der uophørlig lufter deres bekymringer angående demokrati og respekt for menneskerettighederne, har endnu en gang blottet hykleriet bag de mange ord. De konstante og omfattende massakrer på arbejdere, bønder og andre, der indgår i demonstrationer i Iran, foruroliger ikke den frie verdens vogtere. Carter og Callaghan tilsiger shahen deres støtte. Det samme gør Japans premierminister, Fukuda. I den anden lejr iler Sovjetunionen med at forsikre, at man ikke vil blande sig, og den store rorgængers efterfølger, Hua Kuo-feng finder det opportunt at styrke de diplomatiske relationer ved at komme på besøg i Teheran.

Men – vil det lyde fra mange i denne forsamling – hvad skal Danmark gøre, vi blander os jo ikke på den måde? I bedste fald er der tale om uvidenhed. Også det danske erhvervsliv er aktivt i jagten på profitter på det iranske marked. Der foretages ministerielle undersøgelser og sendes Fact Finding Missions til Iran under ledelse af handels- og økonomiministre og med prins Henrik som staf-fage for at fremme dansk eksport og fremme samarbejdet af finansiel og anden karakter. Den danske stat kan nok ikke kaldes nogen

ørn eller løve inden for imperialismens kreds, snarere kan man måske sammenligne den med en hyæne eller en ådselgrib, der vagtsomt slår ned, når der er lejlighed til det.

Til slut nogle bemærkninger om situationen i det sydlige Afrika. I Zimbabwe står det hvide, racistiske mindretalsdiktatur for fald. Æren herfor tilkommer først og fremmest de befrielsesbevægelser, som har ført væbnet kamp imod de hvide undertrykkere. I dag har Ian Smith-regimet mistet kontrollen med betydelige dele af landet. En del områder har karakter af befriede områder, som administreres af ZANU. Ian Smiths manøvrer med at optage såkaldt moderate sorte ledere i regeringen er blevet besvaret med øget guerillaaktivitet. I dag er det klart for enhver, bortset fra hr. Honoré og hans kristelige meningsfæller og hr. Jørgen Junior og hans parti, at Ian Smiths manøvrer er dømt til at kuldsejle.

I denne situation ville det have stor betydning, hvis Danmark utvetydigt ville støtte Den Patriotiske Front. Den svenske regering og den norske regering yder direkte støtte til disse befrielsesbevægelser, men den danske regering er hidtil veget tilbage fra at tage et klart standpunkt også i denne sag.

Over for Sydafrika opretholder Danmark en dobbeltmoral. Man fordømmer apartheidstyret verbalt, samtidig med at man støtter det økonomisk. En række danske firmaer med ØK i spidsen profiterer af den underbetalte sorte arbejdskraft, og der er en blomstrende samhandel mellem Danmark og Sydafrika. Den danske import fra Sydafrika beløb sig i 1975 til 78 mill. kr., i 1976 til 116 mill. kr. og i 1977 til 165 mill. kr., altså mere end en fordobling på 2 år, bl. a. som følge af Elsams kulimport.

VS har stillet forslag til folketingsbeslutning, som dels opfordrer regeringen til at sørge for, at Elsams indkøb af kul fra Sydafrika øjeblikkelig bringes til ophør, dels i det hele taget foreslår en omfattende økonomisk boykot af Sydafrika. En gennemført økonomisk boykot kunne være med til at bringe det racistiske regime til fald. Men både i Danmark og i de andre vestlige lande ser regeringerne det som deres fornemste opgave at varetage kapitalens interesser: man skulle nødig genere Elsam, man skulle nødig træde ØK over tærne. Derfor har det lange udsigter med vedtagelse af økonomisk boykot.